

263. Palotabozsok, Dorfgrund**(KÖH 48353)****(Baranya megye) Á**

A sertéstelep bővítéséhez kapcsolódó próbafeltárás és szakfelügyelet során 2011. július, augusztus és szeptember hónapban négy, részben rombolt sütökemence került elő a lelőhely Ny-i oldalán. A leletmentes kemencék építési módjuk és formájuk alapján a lelőhely Árpád-kori rétegéhez tartoznak.

KOVALICZKY GERGELY

264. Papos, Forduló**(KÖH 51410)****(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ő, U**

Az M3-196 jelű régészeti lelőhelyen 2011. április 11–19. között folytattunk megelőző feltárást. A kutatást az M3 autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény közötti szakaszának építése tette szükségessé. A feltárt terület 1363 m².

A lelőhely Papostól DNy-ra, az őri határfasor K-i oldalán található. A nyomvonalra eső területe 9800 m², amelyből 2215 m²-en végeztünk feltárást. A lelőhely nyomvonalba eső további területén régészeti jelenségek hiányában csak szondázásra került sor. Négy ÉK–DNy irányú kutatóárokot alakítottunk ki, 80–140 cm-es mélységben.

Az átlagosan 30 cm vastagságú humuszréteg alatt egy erősen bolygatott, 80–120 cm vastag homokréteg jelentkezett, mely alatt szürke bolygatatlan réteget tapasztaltunk. A bolygatott homokrétegből a lelőhely DNy-i harmadában jelentős mennyiségű őskori kerámia került elő. A homokrétegből előkerült leletek objektumokhoz nem köthetők, azok feltehetőleg egy korábbi mélyszántás során elpusztultak.

A lelőhely DNy-i harmadában összesen 3 gödröt és 1 cölöplyukat tártunk fel.

A lelőhely az előzetesen várt kiterjedésnél lényegesen kisebb területen jelentkezett. Az egymás közvetlen közelségében elhelyezkedő gödrökben jelentős mennyiségű, neolitikumhoz köthető kerámia került elő, melyek között szép számmal voltak festett darabok is. A cölöplyukból leletanyag nem került elő, így datálása bizonytalan. A régészeti objektumok környezetének humuszolása során egyéb régészeti jelenséget nem tapasztaltunk. A lelőhely jelentős része elpusztult a korábbi bolygatás során.

Munkatársak: Knippl István régész, Vámos Balázs, Nagy Ferenc, Nagy Gábor technikusok.

LUKÁCS JÓZSEF

265. Parasznya, Kő-lyuk**(KÖH 23922)****(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Pa, U, B, V, Sza**

2010. december–2011. június között az illegális beásásokat megszüntető rehabilitációs munkák és a meglévő lezárás cseréje kapcsán régészeti megfigyelést és geodéziai felméréseket végeztünk a fokozottan védett barlangban és környékén. Eközben régészeti, őslénytani leletek *in situ* nem kerültek elő, másodlagos helyzetben lévőket azonban nagy mennyiségben sikerült begyűjteni. A Herman Ottó Múzeumba beszállított

leletanyag kisebbik része őskori kerámia a neolitikus bükki kultúra, a bronzkor, a kora vaskor, valamint a császárkor idejéből, nagyobbik hányada őszállatsont. Ez utóbbiban egyértelműen a barlangi medve (*Ursus spelaeus*) maradványai dominálnak.

Munkatársak: Honti Szabolcs, Kalászi György, Nagy Zoltán, Szalacsi Klára

SZOLYÁK PÉTER

266. Pácsony határa**(Vas megye) Ő, Ró, Á**

2011. április 13-án topográfiai gyűjtés céljából terepbejárást végeztünk a település Ny-i határában, jó látási viszonyok mellett, szántott, boronált felszínen.

Külső-irtás II. (KÖH 62068): A vasútállomás felé vezető út D-i oldalán, attól kb. 150–200 m-re, a vasúttól K-i irányban található völgy, ill. kisebb vízfolyás K-i oldalán, a tsz-majortól Ny-ra. A lelőhely a vízfolyás K-i partján, a műúttól D-re, a völgy alacsonyabb térszínétől indulva, a lankásan emelkedő völgyoldalon terül el. Iránya követi a vízfolyást. A patakhoz közelebb eső részekben intenzívebb, innen főleg Árpád-kori töredékek kerültek elő, de előfordulnak a völgyoldal magasabb részein is. Az emelkedő tetején szórványosan jellegtelen őskori töredékeket találtunk. Nagyjából 150–200 m hosszú és csaknem 200 m széles. A lelőhelyet a korábbi terepbejárások alkalmával (2005: Kiss Gábor és Zágórhidi Czigány Balázs; 2006: Ilon Gábor⁶⁵) is határozottan elkülönítették.⁶⁶

Lapsa É-i vége, Belső-irtás (KÖH 62060): A vasútállomás felé vezető út É-i oldalán, a vasútvonaltól K-re. Egy kis vízhozamú vízfolyás K-i oldalán, az ÉK-i völgyfőben, ill. a két völgyág között, egy erdős, bokros terület mellett, enyhén emelkedő völgyoldalban. A lelőhely nagyjából É–D irányban húzódik a völgyben, kb. 150 m hosszú, 100–120 m széles. A lelőhelyről gyűjtött kerámiatöredékek alapján két korszakot lehetett elkülöníteni, római és Árpád-kort. A kerámia mellett egy homokkőből készült, nagy méretű, vastag csiszolókö, és egy bazaltból készült peremes alsó őrlőkö (római) töredéke került elő. Korábbi terepbejárásokon (2005: Kiss Gábor és Zágórhidi Czigány Balázs; 2006: Ilon Gábor) már lokalizálták a lelőhelyet.⁶⁷ A kis vízhozamú patak völgyének ÉNy-i végénél, az árok Ny-i oldalán, a patak völgyéből határozottan kiemelkedő dombhát laposabb, mélyebb területein hullámvonaldiszes kerámia és egy római kori töredék került elő. Az úttól D-re található magasabban fekvő részen kora középkori, római és jellegtelen őskori kerámiatöredékeket találtunk.⁶⁸

Munkatárs: Derdák Ferenc.

FARKAS CSILLA

65 RKM 2006, 254.

66 Leletanyag: Gy.2010.37.1-2., ill. Gy.2010.57.1.

67 Leletanyag: Gy.2010.31.1., ill. Gy.2010.55.1.

68 2008-ban Nagy Marcella a Szombathely–Hévíz közötti 400 KV-os távvezeték 96. sz. oszlop építését megelőző feltárást végzett itt. Savaria Múzeum RA 2481-08.